

PATVIRTINTA:

VšĮ „Vaivorykštės tako“ gimnazijos

Vilniaus filialo direktoriaus

2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-23/09-04-02

**VŠĮ „VAIVORYKŠTĖS TAKO“ GIMNAZIJOS VILNIAUS FILIALO
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintais 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.
2. Aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo VšĮ „Vaivorykštės tako“ gimnazijos Vilniaus filiale tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.
3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į mokyklos ugdymo planą ir siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, platesnio konteksto kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, apmąstant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.
5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:
 - 5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
 - 5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno mokinio atsakomybę kuriant savo asmeninę, mokyklos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei mokyklos bendruomenei.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. *Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo, gyvūnų apsaugos, klimato kaitos klausimais ir pan.;*

6.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinę-pilietinę veiklą mokinys pasirenka atsižvelgdamas į savo interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujas veiklas. *Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose ir kt.;*

6.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno žmogaus asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. *Skatinamas mokinių savanoriavimas teikiant pagalbą per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;*

6.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad bendromis visų žmonių pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami dalyvauti bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklaudyti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. *Galimos įvairios mokinių*

grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti mokyklos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir/ar jose dalyvauti ir kt.

7. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Veiklos kryptys	Galimos veiklos
1. Pilietinė veikla	Pilietinių iniciatyvų organizavimas. Dalyvavimas pilietinėse akcijose. Veikla mokyklos mokinių savivaldoje. Veikla miesto jaunimo organizacijose. Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje.
2. Socialinė veikla	Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose. Savanoriškas darbas nevyriausybinėse organizacijose. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, kitose mokyklose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt. Pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams.
3. Kultūrinė veikla	Kūrybinė veikla spaudoje, elektroninėje erdvėje ir pan. Mokyklos, miesto, šalies ar tarptautinių kultūrinių renginių organizavimas ir (ar) savanoriavimas juose. Parodų rengimas.
4. Sportinė veikla	Sportinių renginių, varžybų organizavimas, teisėjavimas juose. Kita savanoriška veikla sportinių renginių metu.
5. Ekologinė veikla	Gėlių ir želdinių priežiūra. Miesto teritorijų (parkų, kapinių, žaliųjų plotų ir kt.) tvarkymas. Dalyvavimas ekologiniuose projektuose bei akcijose.
6. Darbinė veikla mokykloje	Dekoracijų ruošimas, salės apipavidalinimas. Mokyklos patalpų ar aplinkos tvarkymas mokyklos talkų metu. Mokyklos teritorijos priežiūra (pvz., sniego valymas, lapų grėbimas).
7. Kita veikla mokykloje	Pagalba mokytojams ar kitiems mokyklos darbuotojams. Pagalba mokyklos bibliotekoje. Pagalba organizuojant mokyklos renginius ar budėjimas per juos. Veikla mokyklos taryboje. Mokyklos vardo garsinimas (dalyvavimas olimpiadose, konkursuose, kocertuose, parodose).

IV. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS VYKDYMO TVARKA

8. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama trukmė per mokslo metus:
 - 8.1. 5-10 klasių mokiniams 20 valandų;
 - 8.2. 11 klasių mokiniams 40 valandų;
 - 8.3. 12 klasių mokiniams 30 valandų.
9. Socialinei-pilietinei veiklai skirtos valandos nėra įskaičiuojamos į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla, kuri gali būti atliekama ir mokinių atostogų metu.
10. Socialinė-pilietinė veikla yra mokinio laisvai pasirenkama. Ne mažiau kaip 50 proc. veiklų privaloma atlikti už mokyklos ribų.
11. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti individualiai arba grupėmis, bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.
12. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai fiksuoja šios veiklos apskaitos lape (1 priedas).
13. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:
 - 13.1. aptarti savo pasiūlytas veiklas su klasės vadovu;
 - 13.2. atsakingai vykdyti suplanuotą veiklą;
 - 13.3. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;
 - 13.4. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu, pateikti socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapą;
 - 13.5. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.
14. Klasės vadovas ne mažiau vieną kartą per pusmetį su mokiniais aptaria jų vykdomą socialinę-pilietinę veiklą.
15. Klasės vadovo (atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą) pareigos:
 - 15.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;
 - 15.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą;
 - 15.3. pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais;

- 15.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;
- 15.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinių patirtis ugdomųjų pokalbių metu arba gavus jų veiklos apskaitą.
16. Pirmojo pusmečio metu mokiniams rekomenduojama atlikti ne mažiau kaip pusę numatytų socialinės-pilietinės veiklos valandų (žr. punktą 8). Jei per pirmąjį pusmetį mokinys neatlieka šios veiklos, antrame pusmetyje mokiniui leidžiama intensyviai veiklą ir atlikti likusias privalomas valandas.
17. Socialinės pilietinės veiklos vertinimo rezultatas vertinamas įrašu „įskaityta“/„neįskaityta“ remiantis įrašais socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapuose.
18. II pusmečio pabaigoje įvertinimai fiksuojami elektroniniame dienyne, nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Veiklos apskaitą ir vertinimą vykdo klasių vadovai.
19. Mokiniui, negavusiam metinio įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko jai atlikti. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos atlikimo klausimai svarstomi mokytojų taryboje.
20. Mokslo metų pabaigoje užpildyti socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapai įsegami į mokinių asmens bylas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje mokinius pasirašytinai supažindina su socialinės-pilietinės veiklos organizavimo ir vykdymo tvarka mokykloje.
22. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo klasių auklėtojai.
23. 10 ir 12 klasės mokinys tik atlikęs socialinę-pilietinę veiklą yra laikomas baigusių pagrindinio arba vidurinio ugdymo programą.
24. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarka esant būtinybei bendru sutarimu gali būti peržiūrima ir koreguojama.